

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Rundskriv

Endringer i modeller for beregning av kapitalkrav

RUNDSKRIV:

3/2015

DATO:

20.02.2015

RUNDSKRIVET GJELDER FOR:

Forretningsbanker

Sparebanker

Holdingselskaper i finanskonsern

Finansieringsforetak

FINANSTILSYNET

Postboks 1187 Sentrum

0107 Oslo

1 Bakgrunn

Det norske kapitalkravsregelverket, herunder forskrift 14. desember 2006 nr. 1506 om kapitalkrav for forretningsbanker, sparebanker, finansieringsforetak, holdingselskaper i finanskonsern, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond mv. (kapitalkravsforskriften), er tilpasset EU-regler som er gitt ved direktiv 2013/36/EU (CRD IV) og forordning 575/2013 (CRR).

EU-kommisjonen vedtok i 2014 en rekke utfyllende kapitalkravsbestemmelser. Finanstilsynet forventer at foretak under tilsyn forholder seg til disse. Tilsynet vil legge bestemmelsene til grunn i sin tilsynsmessige oppfølging av regelverket med de presiseringene som fremgår av punkt 3.

2 Teknisk standard om modellendringer

Institusjoner som benytter interne modeller for kreditt- eller operasjonell risiko (IRB- og AMA-modeller), må søke om tillatelse for vesentlige endringer i modellene (jf. CRR art. 143 og 312). Den tekniske standarden angir kvalitative og kvantitative kriterier for hva som skal anses som vesentlige endringer, samt kriterier og varslingsprosedyrer for øvrige endringer.¹

Vesentlige endringer omfatter:

- Endringer i metoder for tilordning av engasjementer til engasjementskategorier eller underkategorier og tilordning av engasjementer til modeller eller scorekort
- Endringer i klassifisering og kvantifisering som blant annet omfatter:
 - a) endringer i prinsippene for tilordning av engasjementer til risikoklasser, samt vesentlige endringer i rating-skalaen og justeringer som fører til vesentlige endringer i fordeling av engasjementer på risikoklasser
 - b) endringer i modellens konjunktursensitivitet (PIT/TTC)
 - c) endringer i metode for estimering av PD, LGD, EL og KF, samt endringer i metoder for fastsettelse av sikkerhetsmarginer
 - d) inkludering av tilleggssikkerheter i LGD-estimering
- Endringer i misligholdsdefinisjon
- Endringer i valideringsrutiner eller -metoder som fører til endringer i institusjonens vurderinger av modellegenskaper og estimater
- Endringer i modellens bruksområde, dvs. bruk av modellen på nye forretningsområder, produkter eller kundegrupper

¹ Commission Delegated Regulation (EU) No 529/2014 of 12 March 2014:
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0529&from=EN>

For øvrige endringer skiller standarden mellom endringer som skal varsles i forkant (senest to måneder) og endringer som kan varsles i etterkant (årlig). Mindre endringer i modeller, data og rutiner skal varsles i forkant. Eksempler på slike endringer kan være endringer fra klasse-PD til kunde-PD, endringer i prosedyrer og kriterier for tilordning av risikovekter for engasjementer med spesialiserte foretak, inkludering av ny informasjon i estimering av risikoparametere og endringer i modellens bruksområde der det er dokumentert at de nye engasjementene er representative og sammenlignbare med engasjementene modellen er basert på.

Uavhengig av de kvalitative vurderingene skal endringer regnes som vesentlige hvis de reduserer kapitalkravet for kredittrisiko med 1,5 prosent på konsolidert nivå eller med 15 prosent for porteføljen som modellen brukes på.

Dersom kapitalkrav for kredittrisiko reduseres med minst 5 prosent på porteføljenivå, skal endringen varsles i forkant.

Modellendringer skal ikke splittes slik at delendringer fremstår som uvesentlige.

Alle endringer skal dokumenteres. Dokumentasjonen skal omfatte begrunnelse for endringen, omfang, effekt og intern behandling. For vesentlige endringer kreves også teknisk dokumentasjon og validering og/eller internrevisjonsrapport.

3 Finanstilsynets praksis ved modellendringer

I vurdering av endringer legger Finanstilsynet vekt på kvalitative vurderinger. Institusjoner som planlegger vesentlige endringer, bør sende begrunnelsen til Finanstilsynet tidlig av hensyn til prioriteringen. I tillegg til kriteriene angitt i standarden vil Finanstilsynet spesielt fremheve at endringer i kalibreringsnivå for enkeltporteføljer eller deler av porteføljer alltid anses som vesentlige.

Finanstilsynet ser på de kvantitative kriteriene i den tekniske standarden som "backstop" som skal hindre at mindre vesentlige endringer hver for seg eller samlet får utilsiktede effekter på kapitalkravet. Dersom en institusjon planlegger flere modellendringer, skal kapitalkravseffekten vurderes samlet. Endringer der det kan være tvil om hvorvidt disse er vesentlige, skal sendes Finanstilsynet for vurdering senest to måneder før planlagt implementering.

Bankene må føre endringslogg for endringer som er foretatt i modellen.

Erik Lind Iversen
fung. direktør for bank- og forsikringstilsyn

Bjørn Andersen
seksjonssjef

Endringer i modeller for beregning av kapitalkrav

Kontaktpersoner:

Spesialrådgiver Inga Baadshaug Eide, tlf. 22 93 99 47,
e-post: inga.baadshaug.eide@finanstilsynet.no

Rådgiver Anastasia Edakina, tlf. 22 93 98 27,
e-post: anastasia.edakina@finanstilsynet.no

FINANSTILSYNET

Postboks 1187 Sentrum

0107 Oslo

POST@FINANSTILSYNET.NO

WWW.FINANSTILSYNET.NO